

Интерактивна књига о безбедности на интернету

ДРУЖИМО СЕ СА САНГОМ

САДРЖАЈ

Вежба 1: ПРАВА НАСПРАМ ЖЕЉА

3

Вежба 2: НАЈВАЖНИЈА 3 ПРАВА

8

Вежба 3: ДЕЉЕЊЕ

9

Вежба 4: САВЕТ

10

Вежба 5: ПОВЕРЕЊЕ

12

Вежба 6: ПОРУКЕ

15

Вежба 7: БЛОКИРАЊЕ

16

Вежба 8: ОДГОВОР

18

Вежба 9: ПОДРШКА

19

Вежба 10: УПОЗОРЕЊЕ

20

Вежба 11: ЗАШТИТА

22

Вежба 12: ШТИПОВИ

26

• ТВОЈЕ ИМЕ •

ВЕЖБА 1

ПРАВА НАСПРАМ ЖЕЉА

Каква је разлика између права и жеља?
Испод тврдње напишите да ли она
представља „право“ или „жељу“.

01

Твоја соба

п | | ж

02

Брза храна

п | | ж

03

Заштита од дискриминације

п | | ж

04

Џепарац који трошиш како желиш

п | | ж

05

Образовање

п | | ж

06

Одлазак на пут на распусту

п | | ж

07

Игра

п | | ж

08

Слање порука
путем мобилног телефона

п | | ж

09

Слобода неговања властите
културе, језика и вере

п | | ж

10

Пристојан дом

п | | ж

ВЕЖБА 1

ПРАВА НАСПРАМ ЖЕЉА

Каква је разлика између права и жеља?
Испод тврдње напишите да ли она
представља „право“ или „жељу“.

11

Најновија мода

п | | ж

13

Чист ваздух

п | | ж

15

Заштита од злостављања
и занемаривања

п | | ж

17

Здравствена нега када ти
треба

п | | ж

12

Употреба компјутера

п | | ж

14

Квалитетна храна

п | | ж

16

Гледање телевизора

п | | ж

18

Могућност да изразиш своје
мишљење и да те се саслуша

п | | ж

• ТВОЈЕ ИМЕ •

КОНВЕНЦИЈА О ПРАВИМА ДЕТЕТА

 <p>1</p> <p>ДЕФИНИЦИЈА ДЕТЕТА</p>	 <p>2</p> <p>БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ</p>	 <p>3</p> <p>У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ ДЕЦЕ</p>	 <p>4</p> <p>ОЖИВЉАВАЊЕ ПРАВА</p>	 <p>5</p> <p>УСМЕРАВАЊЕ ОД СТРАНЕ ПОРОДИЦЕ ДОК ДЕЦА ОДРАСТАЈУ</p>	 <p>6</p> <p>ЖИВОТ, ПРЕЖИВЉАВАЊЕ И РАЗВОЈ</p>	 <p>7</p> <p>ИМЕ И ДРЖАВЉАНСТВО</p>
 <p>8</p> <p>ИДЕНТИТЕТ</p>	 <p>9</p> <p>ДРЖАЊЕ ПОРОДИЦЕ НА ОКУПУ</p>	 <p>10</p> <p>КОНТАКТ СА РОДИТЕЉИМА У ДРУГОЈ ДРЖАВИ</p>	 <p>11</p> <p>ЗАШТИТА ОД КИДНАПОВАЊА</p>	 <p>12</p> <p>ПОШТОВАЊЕ СТАВОВА ДЕТЕТА</p>	 <p>13</p> <p>СПОБОДА ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА</p>	 <p>14</p> <p>СПОБОДА МИШЉЕЊА И ВЕРОСПОБИЈИ</p>
 <p>15</p> <p>ФОРМИРАЊЕ ИЛИ ПРИДРУЖИВАЊЕ ГРУПАМА</p>	 <p>16</p> <p>ЗАШТИТА ПРИВАТНОСТИ</p>	 <p>17</p> <p>ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА</p>	 <p>18</p> <p>ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА</p>	 <p>19</p> <p>ЗАШТИТА ОД НАСИЉА</p>	 <p>20</p> <p>ДЕЦА БЕЗ ПОРОДИЦЕ</p>	 <p>21</p> <p>УСВОЈЕНА ДЕЦА</p>
 <p>22</p> <p>ДЕЦА ИЗБЕГЛИЦЕ</p>	 <p>23</p> <p>ДЕЦА СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА</p>	 <p>24</p> <p>ЗДРАВЉЕ, ВОДА, ХРАНА, ОКРУЖЕЊЕ</p>	 <p>25</p> <p>КОНТРОЛА ИЗМЕШТЕНЕ ДЕЦЕ</p>	 <p>26</p> <p>СОЦИЈАЛНА И ЕКОНОМСКА ПОМОЋ</p>	 <p>27</p> <p>ХРАНА, ОДЕГА, БЕЗБЕДАН ДОМ</p>	 <p>28</p> <p>ПРИСТУП ОБРАЗОВАЊУ</p>
 <p>29</p> <p>ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА</p>	 <p>30</p> <p>КУЛТУРА, ЈЕЗИК И РЕЛИГИЈА МАЈНИЈА</p>	 <p>31</p> <p>ОДМОР, ИГРА, КУЛТУРА, УМЕТНОСТ</p>	 <p>32</p> <p>ЗАШТИТА ОД ШТЕТНОГ РАДА</p>	 <p>33</p> <p>ЗАШТИТА ОД СЕКСУАЛНОГ ДРОГА</p>	 <p>34</p> <p>ЗАШТИТА ОД СЕКСУАЛНОГ ИСКОРИЋАВАЊА</p>	 <p>35</p> <p>СПРЕЧАВАЊЕ ПРОДАЈЕ И ТРГОВИНЕ ЉУДИМА</p>
 <p>36</p> <p>ЗАШТИТА ОД ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ</p>	 <p>37</p> <p>ДЕЦА У ПРИТВОРУ</p>	 <p>38</p> <p>ЗАШТИТА ТОКОМ РАТА</p>	 <p>39</p> <p>ОПОРАВАК И РЕИНТЕГРАЦИЈА</p>	 <p>40</p> <p>ДЕЦА КОЈА КРШЕ ЗАКОН</p>	 <p>41</p> <p>ПРИМЕНА НАЈБОЉИХ ЗАКОНСКИХ РЕШЕЊА ЗА ДЕЦУ</p>	 <p>42</p> <p>СВАКО МОРА ЗНАТИ ДЕЧИЈА ПРАВА</p>

43-54

КАКО
ФУНКЦИОНИШЕ
ОВА КОНВЕНЦИЈА

КОНВЕНЦИЈА О ПРАВИМА ДЕТЕТА

• ТВОЈЕ ИМЕ •

КОНВЕНЦИЈА О ПРАВИМА ДЕТЕТА

1
ДЕТЕТИМА
ПРАВО

Дете је свака особа млађа од 18 година.

2
БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Сва деца имају ова права, без обзира на то ко су, где живе, којим језиком причају, која је њихова вероисповест, како размишљају, како изгледају, да ли су децама или девојчица, да ли имају неке посебне потребе, да ли су богати или сиромашни и без обзира на то ко су им родитељи или ко им је породица, или чиме се њихови родитељи или породице баве и у шта верују. Нити према једном детету се не сме поступати неправедно из било којег разлога.

3
У НАЈБОЉИМ
ДЕТЕТА

Када одрасли доносе одлуке, требало би да прво размисле како ће те одлуке утицати на децу. Сви одрасли треба да раде оно што је у најбољем интересу детета. Држава би требало да се побрине да су сва деца зашћена и да се за њих брину њихови родитељи, или друге особе уколико су њима поверена. Држава треба да обезбеди да такве особе или институције које су одговорне за бригу о деци раде добар посао.

4
ОБЕЗБЕДИТИ
ПРАВО

Држава мора чинити све што је у њеној моћи да сажао дете на њеној територији ужива сва права из ове конвенције.

5
УПОРЕЂИВАЊЕ
ОД НАЈБОЉИХ
ОПЦИЈА

Држава би требало да омогући породицама и заједницама да усмеравају своју децу да би они током свог одрастања успели да остваре своја права на најбољи могући начин. Како деца буду више одрастања, тако ће им требати мање усмеравања.

6
ПРАВО
НАЈБОЉИХ
ОПЦИЈА

Свако дете има право на живот. Државе морају да обезбеде да деца преживе и да се развијају на најбољи могући начин.

7
ИМЕ
ДРЖАВНОСТ

Деци се мора уписати датум рођења и дато име које званично признаје држава. Деца морају имају држављанство (припадност држави). Кад год је то могуће, деца би требало да знају ко су им родитељи, а родитељи би требало да се брину о њима.

8
ИДЕНТИТЕТ

Деца имају право на властити идентитет - службени запис о томе ко су они, а што подразумева и њихово име, националност и породичне везе. Нико им не сме ово одузети, али ако се то ипак десило, држава мора помоћи детету да што пре врати свој идентитет.

9
ДРЖАВА
НЕ
МОЖЕ
ОДУЗЕТИ
ДЕТЕТА

Деца се не смеју одвајати од својих родитеља, осим ако се њихови родитељи довољно не брину за њих - на пример, ако родитељ повреди дете или га занемарује. Деца чији родитељи не живе заједно требало би да остану у контакту са оба родитеља, осим ако им такав контакт штети.

10
КОМУНИКАЦИЈА
СА
ДРУГОМ
ДРЖАВОМ

Ако дете живи у другој држави у којој не живе његови родитељи, државе морају допустити детету и родитељима да путују да би остали у контакту и проводили време заједно.

11
ЗАШТИТА
СА
ИМИГРАЦИЈАМ

Државе морају спречити да се деца изведу из државе када је то противно закону - на пример, да их неко икиданује или да их један родитељ држи у иностранству када се томе противи други родитељ.

12
ПОШТОВАЊЕ
СВОЈИХ
ДЕТЕТА

Деца имају право да споборно изнесу своје мишљење о питањима која их се тичу. Одрасли треба да саслушају децу и да их узимају за озбиљно.

13
СВОЈА
МИШЉЕЊА
И
СТАВА

Деца имају право да споборно поделе са другима оно што науче, о чему размишљају и шта осећају путем разговора, цртања, писања или на било који други начин, али да то не штети другим лицима.

14
СВОЈА
МИШЉЕЊА
И
СТАВА

Деца могу сама да изаберу своје ставове, мишљење и религију, али осим не смеју ометати друге особе да уживају у тим истим правима. Родитељи могу да усмеравају децу тако да она током свог одрастања науче правилно да користе ово право.

15
ОБРАЗОВАЊЕ
ИЛИ
ПРОФИЦИЈА
ГРУПАМА

Деца могу да се придруже групама или да сама формирају групе или организације и могу се сусретати са другима, све док то не штети никоме.

16
ЗАШТИТА
ПРИВАТНОСТИ

Свако дете има право на приватност. Законом се мора штитити приватност детета, породица, дом, комуникације и углед (или добро име) од сваког нарушавања истих.

17
ПРИСТУП
ОПШТИНАМ

Деца имају право да добијају информације путем интернета, радија, телевизије, новина, књига и из других извора. Одрасли би требало да обезбеде да информације које деца добијају нису штетне. Државе треба да подстану мере да деле информације из мнштва различитих извора и на језицима које сва деца могу разумјети.

18
ОДГОВОРНО
РОДИТЕЉА

Родитељи су првенствено одговорни за васпитање детета. Када дете нема одрасла особа ће снаосити ту одговорност, а такве особе се називају "старатељи". Родитељи и старатељи би увек требало да узму у обзир шта је најбоље за такво дете. Државе им морају помоћи. Када дете има родитеље, оба родитеља морају бити одговорна за васпитање детета.

19
ЗАШТИТА
СА
НАСИЉА

Државе морају да заштите децу од насиља, злостављања и занемаривања од стране било којег одраслог лица које се брине за њих.

20
ДЕЦА
НЕ
МОЖУ
БИТИ
ПРОСТАЦИ

Свако дете за које се његова породица не може бринути има право да се за њега брину лица која уважавају дететову вероисповест, културу, језик и друге аспекте његовог живота.

21
ОБРАЗОВАЊЕ
ДЕЦА

Кад су деца усвојена, најважније је чинити оно што је најбоље за њих. Ако се дете не може правилно збринуту у својој земљи - на пример да ту живи са другом породицом - тада оно може бити усвојено у другој држави.

КОНВЕНЦИЈА О ПРАВИМА ДЕТЕТА

22 Свако дете odlaze из своје матичне државе у другу државу као избеглице (јер за њих није било безбедно да остану у својој држави) треба да добију помоћ и заштиту и уживају иста права као и деца рођена у тој другој држави

23 Свако дете са посебним потребама треба на најбољи могући начин да ужива у животу у заједници. Државе морају да уклоне све препреке за децу са посебним потребама у смислу да се они могу осамосталити и активно учествовати у друштву.

24 Деца имају право на највиши могући квалитет здравствене неге, на чисту воду и пиће, здраву храну и чисто и безбедно окружење за живот. Сви одрасли и деца би требало да добију информације о томе како да остану заштићени и здрави.

25 Свако дете које је смештено било где далеко од куће – из разлога неге, заштите или здравља – мора имати загарантовано константно надгледање његове ситуације да би се утврдило да ли је све у реду и да ли је то место најбоље за дете.

26 Државе треба да обезбеде новац или другу врсту подршке за помоћ деци из сиромашних породица.

27 Деца имају право на храну, одећу и безбедно место за живот да би могла да се развијају на најбољи могући начин. Држава би требало да помогне породицама и деци која себи ово не могу приуштити.

28 Свако дете има право на образовање. Основно образовање мора бити бесплатно. Средња школа и високо образовање треба да буду доступни сваком детету. Деца треба подстицати да наставе школовање до највишег могућег нивоа образовања. Дисциплина у школама треба да буде таква да се поштују права сваког детета и да се никада не прибегава насиљу.

29 Образовање деце би требало да им у потпуности омогући развој личности, талената и способности. Оно би требало да их подучи како да схвате своја права и како да поштују права других, њихову културу и свеопште различитости. Такође би им требало помоћи да живе у миру и да чувају животну средину.

30 Дете има право да користи властити језик, културу и религију – чак и ако их не дели са већином људи у држави у којој живи.

31 Свако дете има право на одмор, опуштање, игру и учење у културним и креативним активностима.

32 Деца имају право да буду поштеђена од обављања послова који су опасни или лоши за њихово образовање, здравље или развој. Ако деца раде, имају право на безбедност на радном месту и да буду уредно плаћена.

33 Држава мора да заштити децу од коришћења, прављења, ношења или продаје штетних droga.

34 Држава мора да штити децу од сексуалне експлоатације (искоришћавања) и сексуалног зlostављања, што се односи и на људе који присиљавају децу на секс ради новца или праве њихове понографске фотографије или филмове.

35 Државе морају да заштите децу да не буду киднапована или продана, или да се не одведу у друге државе или места где ће бити експлоатисана (искоришћавана).

36 Деца имају право на заштиту од сваке остале врсте експлоатације (искоришћавања), чак и ако оне нису посебно споменуте у овој конвенцији.

37 Деца која су оптужена за кршење закона не смеју бити убијена, мучена, према њима се не сме окрутно поступати, не смеју бити стављена доживотно у затвор нити смеју бити стављена у затвор са одраслим особама. Затвор би увек требало да буде крајња опција и то само на најкраћи могући временски период. Деца у затвору треба да имају правну помоћ и да буду у могућности да остану у контакту са својом породицом.

38 Деца имају право да буду заштићена током рата. Нити једно дијете млађе од 15 година не смеје се придружити војсци или узети учешће у рату.

39 Деца имају право да добију помоћ ако су повријеђена, занемарена, лоше третирана или погубљена ратом, да би им се могло вратити здравље и достојанство.

40 Деца оптужена за кршење закона имају право на правну помоћ и правичан третман. Третирање би се у сопоставе бројне могућности да се овој деци помогне да постану добри чланови у својим заједницама. Затвор мора бити посљедњи избор.

41 Ако закони државе штите деција права боље него ова конвенција, онда се требају применити ови закони.

42 Државе би требало да буду активне у преносењу садржаја ове конвенције децима и одраслима, да би свако био упознат са децијим правима.

43-54 Ови чланови објашњавају како власти, Уједињене нације, укључујући Комитет за права детета и УНИЦЕФ-о-као и друге организације раде на томе да се обезбеди да сва деца у потпуности уживају своја права.

• ТВОЈЕ ИМЕ •

ВЕЖБА 2

НАЈВАЖНИЈА ТРИ ПРАВА

Koja cy Bawa najBажнија три права док
сте на друштвеним мрежама?

Више о правима детета
можете прочитати на
[unicef.org https://www.unicef.org/media/56661/File](https://www.unicef.org/media/56661/File)

КОНВЕНЦИЈА О
ПРАВМА ДЈЕТЕТА

ПРАВО 1

ПРАВО 2

ПРАВО 3

ВЕЖБА 3

ДЕЉЕЊЕ

Заокружите три особе за које мислите да могу видети оно што ви кажете, урадите или поставите на друштвеним мрежама

01

Моји постови на друштвеним мрежама

- Родитељи _____
- ИТ компаније _____
- Породица _____
- Странци _____
- Држава _____
- Фирме _____

Остали:
.....

Зашто?
.....
.....

02

Моје личне информације (нпр. адреса, име)

- Родитељи _____
- ИТ компаније _____
- Породица _____
- Странци _____
- Држава _____
- Фирме _____

Остали:
.....

Зашто?
.....
.....

03

Моја физичка локација

- Родитељи _____
- ИТ компаније _____
- Породица _____
- Странци _____
- Држава _____
- Фирме _____

Остали:
.....

Зашто?
.....
.....

04

Моја историја претраживања

- Родитељи _____
- ИТ компаније _____
- Породица _____
- Странци _____
- Држава _____
- Фирме _____

Остали:
.....

Зашто?
.....
.....

Осенците звезде, да покажете у којој мери се слажете са овом изјавом

ВЕЖБА 4

САВЕТ

Прочитајте шта остали млади људи кажу о својој безбедности и приватности на интернету. Да ли се слажете са овим тврдњама? Зашто? Зашто не? Напишите своје одговоре у кућицама испод тврдње.

👤

⋮

“Заиста сам забринута због хакера који могу провалити у систем складиштења података и употребити моје податке.”

☆☆☆☆

≡

👤

⋮

“Успоставио сам пуну контролу приватности и активирао безбедносна подешавања тако да нисам нешто посебно забринут за своје личне податке.”

☆☆☆☆

≡

👤

⋮

“Један од мојих интернет пријатеља, којег нисам упознала у стварном животу, питао ме да ли желим да се лично упознамо. Мислим да нећу отићи ...”

☆☆☆☆

≡

• ТВОЈЕ ИМЕ •

ВЕЖБА 5

ПОВЕРЕЊЕ

Погледајте снимке екрана са подељеног материјала и размислите да ли бисте веровали информацијама са ових веб-страница

Уницеф

О каквој се врсти веб-странице ради? Да ли мислите да је ова веб-страница поуздана? Зашто јесте? / Зашто није?

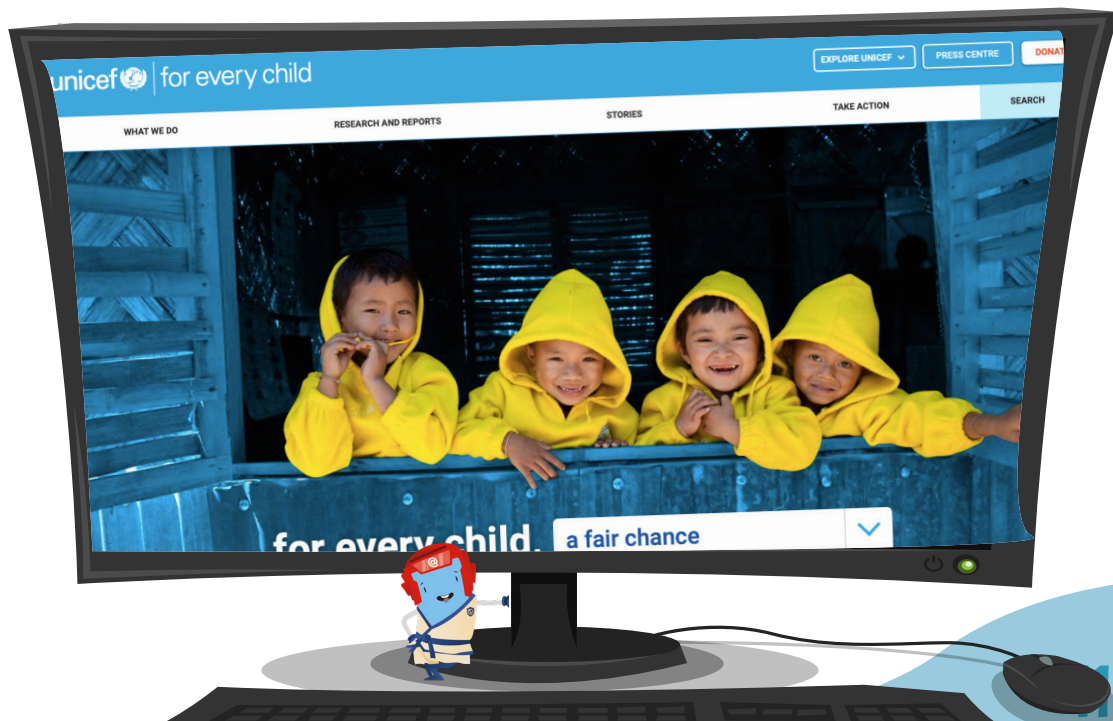

О каквој се врсти веб-странице ради? Да ли мислите да је ова веб-страница поуздана? Зашто јесте? / Зашто није?

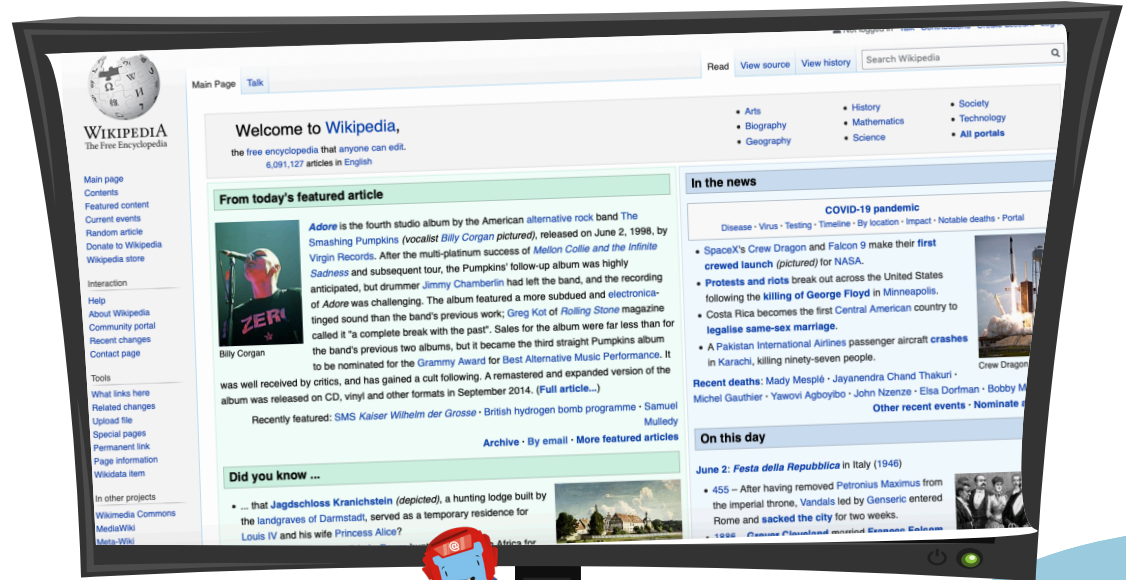
ВЕЖБА 5

ПОВЕРЕЊЕ

Погледајте снимке екрана са подељеног материјала и размислите да ли бисте веровали информацијама са ових веб-страница

LIKE

ТВОЈЕ ИМЕ

THE BETOOTA ADVOCATE НОВИНЕ

ВЕЖБА 5

ПОВЕРЕЊЕ

Погледајте снимке екрана са подељеног материјала и размислите да ли бисте веровали информацијама са ових веб-страница

О каквој се врсти веб-странице ради? Да ли мислите да је ова веб-страница поуздана? Зашто јесте? / Зашто није?

WEB MD са медицинским информацијама

О каквој се врсти веб-странице ради? Да ли мислите да је ова веб-страница поуздана? Зашто јесте? / Зашто није?

ВЕЖБА 5

ПОВЕРЕЊЕ

Погледајте снимке екрана са подељеног материјала и размислите да ли бисте веровали информацијама са ових веб-страница

ВЕЖБА 6

ПОРУКЕ

Напишите поруку пријатељу у којој ћете му изнети своје мишљење како млади људи треба да се понашају једни према другима када комуницирају путем друштвених мрежа.

Како се треба понашати?

Шта никада не треба да радите?

Како се треба понашати?

Шта никада не треба да радите?

ВЕЖБА 7

БЛОКИРАЊЕ

Да ли сте икада некога блокирали на друштвеним мрежама? Због чега сте особу блокирали? Прочитајте приче и одлучите да ли бисте ви блокирали ту особу

Последње три недеље, један друг из разреда вам свакодневно шаље злонамерне поруке.

Зашто?/Зашто не?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ваш најбољи пријатељ вас на ружан начин коментарише у групном чету. Обично су сви фини према вама док сте на друштвеним мрежама.

Зашто?/Зашто не?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Неко непознат вам шаље захтев за пријатељство путем Фејсбука. Не препознајете га по слици.

Зашто?/Зашто не?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ВЕЖБА 7

БЛОКИРАЊЕ

Да ли сте икада некога блокирали на друштвеним мрежама? Због чега сте особу блокирали? Прочитајте приче и одлучите да ли бисте ви блокирали ту особу

Мама те додаје као пријатеља и означи те у неким сликама кад си био беба. Не желиш да те слике виде твоји пријатељи.

Зашто?/Зашто не?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Неко с ким сте били на чету вас пита да му пошаљете голе слике. Не осећате се пријатно.

Зашто?/Зашто не?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Неко из ваше школе шаље вам видео који сликовито приказује насиље.

Зашто?/Зашто не?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ВЕЖБА 8

ОДГОВОР

Ако некога злостављају путем интернета, ми имамо одговорност да нешто учинимо по том питању. Шта мислите да би свако од нас требало да учини да заустави сајбер насиље или да помогне особи која је злостављана?

Особа која је злостављана

Пријатељи (пријатељи насилника или пријатељи особе која је злостављана)

Остали посматрачи

ВЕЖБА 9

ПОДРШКА

Знате ли који су механизми доступни у вашој држави а који помажу младим људима у случају да су узнемирени или забринути због неког искуства на интернету? На пример, постоји ли особа, веб-страница или организација за коју знате да јој се можете обратити за помоћ? Како сте сазнали за њих?

Кога ти знаш да му се можеш обратити за помоћ уколико се нешто лоше деси на друштвеним мрежама? Шта та особа може урадити да ти помогне?

Којим веб-страницама или организацијама се можеш обратити за помоћ? Шта они могу урадити?

Нема везе ако вам ништа не падне на памет! Покушајте да направите брзу претрагу интернета и реците нам какве сте информације пронашли!

ВЕЖБА 10

УПОЗОРЕЊЕ

Постоји много различитих људи, разноврсних активности или искустава са којима се можете сусрести на интернету. Можда мислите да су неке од тих ствари мање безбедне или више безбедне од других. Како процењујете неке од ових активности (нпр. сусрет уживо са неким кога сте упознали путем друштвених мрежа)?

Исеците реченице и залепите их на линијама на следећој страници.

- 1 Делење личних информација (нпр. кућна адреса)
- 2 Сусрет са неким кога сте упознали путем друштвених мрежа
- 3 Дописивање са странцем
- 4 Слање приватних слика пријатељу
- 5 Прихватање захтева за пријатељство од некога кога не познајете
- 6 Употреба Google претраживача да истражите задатак за

ВЕЖБА 10

УПОЗОРЕЊЕ

Зелено значи потпуно безбедно.
Црвено значи уопште није безбедно.
Ако нешто недостаје на листи, допишите!

Completely safe

Not safe at all

ВЕЖБА П

ЗАШТИТА

Шта се то дешава са њом?

Ти..

Коме би се ови млади људи могли обратити за помоћ и с ким би могли да разговарају о свом проблему?

Ти..

ДРУШТВЕНИ МЕДИЈИ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

Јелена је 8. разред. Посљедњх месец дана она прима анонимне поруке у којима се погрдно говори о њеној одећи и фризури.

Једног дана, један од њених пријатеља јој је рекао да је на Инстаграму постављен лажни профил са њеним именом и да се са њега другима шаљу непристојне фотографије.

Јелена се боји да оде у школу да је не би задиркивали.

Да ли бисте ви били спремни да се носите са овим ризиком?

Ти..

Шта бисте могли да урадите да се заштитите?

Ти..

ВЕЖБА П

ЗАШТИТА

Шта се то дешава са њом?

Ти..

Коме би се ови млади људи могли обратити за помоћ и с ким би могли да разговарају о свом проблему?

Ти..

ДРУШТВЕНИ МЕДИЈИ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

Марко има 15 година.

Он обожава интернет игре и често игра до касно у ноћ.

Сваки дан он проводи најмање 10 часова играјући се на компјутеру.

У почетку је то било само из забаве, али Марко је онда почео да избегава школу да би играо игре и више не жели да учествује у активностима са друговима или породицом.

Постаје све више друштвено изолован и његова породица је забринута за његово ментално здравље.

Да ли бисте ви били спремни да се носите са овим ризиком?

Ти..

Шта бисте могли да урадите да се заштитите?

Ти..

ВЕЖБА П

ЗАШТИТА

Шта се то дешава са њом?

Ти..

Коме би се ови млади људи могли обратити за помоћ и с ким би могли да разговарају о свом проблему?

Ти..

ДРУШТВЕНИ МЕДИЈИ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

Ана прихвата нови Фејсбук захтев за пријатељство од старијег мушкарца којег не познаје. Она почиње да се дописује са њим и схвата да имају иста интересовања.

Ана сматра да не може разговарати са својим родитељима о неким искуствима из школе, и чини се да њен нови пријатељ може све то да разуме, а она осећа да му се може поверити.

Једнога дана он је пита да ли жели да се лично упознају.

Ана није сигурна да ли треба да оде и упозна се са новим пријатељем.

Да ли бисте ви били спремни да се носите са овим ризиком?

Ти..

Шта бисте могли да урадите да се заштитите?

Ти..

ВЕЖБА П

ЗАШТИТА

Шта се то дешава са њом?

Ти..

Коме би се ови млади људи могли обратити за помоћ и с ким би могли да разговарају о свом проблему?

Ти..

ДРУШТВЕНИ МЕДИЈИ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

ПРИЈАТЕЉ

Јанко има 16 година. Његова мајка на свом профилу објављује фотографију Јанка кад је он имао 3 године и то без његова допуштења.

На фотографији Јанко се го игра на плажи са неким другарима. Његова мајка обожава ту фотографију и жели да је подели са својим пријатељима и породицом са којима је повезана путем Фејсбука, али Јанку уопште није пријатно да та слика буде видљива на интернету.

Да ли бисте ви били спремни да се носите са овим ризиком?

Ти..

Шта бисте могли да урадите да се заштитите?

Ти..

Ову интерактивну књигу израдили су Међународна унија за телекомуникације (ИТУ) и радна група састављена од аутора који су дали свој лични допринос, а који долазе из водећих институција из области дечјих права и заштите деце у дигиталном окружењу.

Активности се базирају на онима које је развио Young and Resilient Research Center Универзитета Western Sydney, уз подршку Фондације 5Rights, да би се олакшала израда Општих коментара УНЦРЦ-а о правима деце у дигиталном окружењу.

Ова књига не би била могућа да аутори и ИТУ-ов графички тим нису уложили доста свог времена, испољили ентузијазам и велику преданост.

ИТУ је захвалан свим доле наведеним партнерима који су израдили овај ресурс за децу, поклањајући своје драгоцене време и стурчност:

Amy Jones и Olivia Solari Yrigoyen (Child Rights Connect),
John Carr (ECPAT International) као и Amanda Third
и Lilly Moody (Универзитет Western Sydney).

www.itu.int/cop

Овај превод није креирала Међународна унија за телекомуникације (ИТУ) и не треба се сматрати званичним преводом или публикацијом ИТУ-а. ИТУ неће бити одговоран за било какав садржај или грешку у овом преводу.

© ITU 2020 some right reserved. This work is licensed to the public through a Creative Commons Attribution-Non-Commercial-Share Alike 3.0 IGO license (CC BY-NC-SA 3.0 IGO). Under the terms of this licence, you may copy, redistribute, transmit, and adapt the work for non-commercial purposes, under the following conditions: Attribution: please cite the work as follows: <desired citation, which includes link/DOI>. Translations: If you create a translation of this work, please add the following disclaimer along with the attribution: This translation was not created by the International Telecommunication Union (ITU) and should not be considered an official ITU translation or publication. ITU shall not be liable for any content or error in this translation. Adaptations: If you create an adaptation of this work, please add the following disclaimer along with the attribution: This is an adaptation of an original work by the International Telecommunication Union (ITU). Views and opinions expressed in the adaptation are the sole responsibility of the author or authors of the adaptation and are not endorsed by ITU. For more information, please visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo/>